

ДУГЫСИ ТУ

ВКП(б) Комі Обкомлөн, Комі Авт. Обл. Исполкомлөн да Обпрофсоветлөн газет

ГАЗЕТЛӨН ДОНЫС:

	1 тл.	6 тл.	Во
Учрежденнөясла да организациясла	1-25	7-50	15 ш.
Гражданам	65	3-75	7-5

Журтасы доныс 30 ур посли гижда строкамо
Газетсö почö сүдöднү Редакциямо воегда,
либө пиемө поладояс пир.

РЕДАКЦИАЛӨН АДРЕС:

СЫКТЫВКАР, Вадорыв улч, 41 №
Телефон 50 № г. Сынтынар, Наберенная, 41

Гиждяс газетö колö гжыи öтар жетбегас,
мичаа. Кырмавтом гиждяс оз пидлаони.

ПЕТӨ 12-d ВО,
быд аун, субботага да прачык
мод лунжасö кычч.

№ 208 (2245)

Выллун, октабр 28 лун, 1929 во.

№ 208 (2245)

Öнија кадеа медколан ужнысö потребобшествојас вöчöны омöла. Вылые бөрјысигөн петкöдны ерд вылö локторјассö, инданы тужас најöс бырöдны. Весавны озыр јöзлые кокбөрля нулыејассö.

Нојабр 15-öд лунсаң пондасын
вылые бөрјыны потребобшество-
јасын ужнуöдыејассö. Кушöм
медса гырые мојас сулалöны,
ми гижлим төрытја газет номе-
рын.

Сотсиализм стрöитан ужын
потребкооператсиялөн значен-
ныс зев ыжыд. Нöбöм-вуза-
öм могыс öтка посли крестана
кöчажствојас öтүвтöмөн, часнык-
јассö-спекулантијассö зырöмөн
потребкооператсия отсалö со-
тсиализм туж вылö сувтöдны карса
өйтса кост экономика јтöд, от-
салö планјас серти лöбöдны про-
мышленност продуктсиядн да
вижму уж помеа продуктсиядн
вежласöм.

Вескыдывв кежысјас шуöны,
нöбан-вузасан кооператсия јон-
мöдöмөн-пö өйтса кöчажство по-
час зикöз вайöдны сотсиализмö.
Тажö налөн сөрöм, абу Ленин-
лөн велöдöм. Сиктса овмöсыд
сотсиализм вöдчас оз сöмын
нöбöм-вузасöм öтүвтöмөн, колö
öтүвтын щöщ вижму ужалöмсö.
Нöбан-вузасан кооператсия вост-
тö туж вижму ужалöм öтүвтöмлы.
Сöмын нöбан-вузасан кооператси-
ја јонмöдöмөн да öтщöщ гырые
колхозјас да совхозјас лöбöдöмөн
өйтса овмöс мунас сотсиализм
тужöд.

Комі областувса потребко-
оператсиялөн емöс гырые ош-
јасанторјас-нин: кооператсияд
пыртöм кöчажство абу-нын зев
уна, крестаналөн унжык нöбöм-
вузасöмыс мунö кооператсия
пыр.

Но уна-на ем і локторјас.
Гöла олыс крестана кöчажство-
јас пыщкыс быд 100-ыс сöмын
80-ыс кооперативјас шленын
(шөркöфа да озыра олыс кöчаж-
ствојас ставыс-нин шленынöс-а).
Гöлјаслөн оз вижмы сöмыс взнос-
јассö мынтыны; колö коопера-
тивјас прибылые торјöдны налы

отсалöм вылö фонд.

Öнија кадеа медыжыд могыс
кооперативјаслөн—отсавны вöр-
лежöм бостчöдöмлы, тырмыз ко-
лан продуктјас ужалан инас ас
кадын вайöмөн. Кооперативјас
тажö уж вылын вывти јона-на чо-
тöны. Быдласаң жуöртöны, коопе-
ративјас-пö уöны, вöрлежысјас-
лы колан прöдуктсия лöбöдтöм.
Тажö некытчö шогмытöм уж.
Вылые бөрјысигөн шленјаслөн
колö чорыджыка топöдлыны
лока ужалысјассö, бөрјыны се-
щöмјассö кодјас кöсöдны да
вермасны колан ужсö вöчны.

Уналаын кооперативјасад
емöс-на озырјас дор олысјас.
Тöрытја газет номерын-на вöли-
ны жуöрјас, Пучкöмын, Ыбын да
Пожегын-пö буржык төвартö
гöлјаслы оз вузавны, вичмöдö-
ны озырјаслы. Роскөн шаркöд-
ны колö сещöм „кооператор-
јастö“.

Кооперативјас сетчисны сö-
мын вузасöм да прöмыс нöбö-
мö. Вижму ужалöм помеа прö-
дуктјас нöбалöм вылö оз ви-
жöдлыны, лежисны сјöс кулакјас-
лы. Тöрыт-на вöли жуöртöны, Ко-
гортын-пö озыра олысјас öктö-
ны кучикјас вижинса заводын
вöчöдны; кооператив сјöс оз ка-
зав. Сыктывкарын јöв-выжөн да
пуктасјасөн вузасöны спекулант-
јас; та јылыс бура унаыс-нин
гижлим, сöмын кооператорјас
пельпырныс нуöдöны.

Бөрјысигөн колö чорыд ас-
кост критика паскöдöмөн, петкö-
дны ерд вылö став локторјассö
кооперативјас ужыс, инданы кы-
чө вöзö кежлö најöс бырöдны,
бөрјыны гöл јöз дор ужалыс-
јассö, сугжык војтырöс, мед
колан ужсö вермасны вöчны,
мед вöзö вылö кооперативјас
ужнаныс олöмсыс бөрö ез кол-
ны.

ВИЖМУ УЖАЛАН МАШИНАЈАС ЗАГРАНЧАЫС ВАЈОМ.

МОСКВА. 1928-29 воö совет-
са организацијас нöбисны за-
гранчыаыс быдсама пöлöс вижму
ужалан машинајас 78 мильон
шајт дон. Америкаыс нöбöма 14
суре трактор да 1550 комбайн.
Америкаыс машинајассö нöбöма
кујим во чöж мынтыеöмөн. Аме-
рикаыс вöис жуöр, петöма пö-ми-

јанö первоја парекод, кодө вайö
тракторјас. Регыд петас мöд.
Тажö вайас вижму ужалан маши-
најас. Сөвса асланым заводјасын
вижму ужалан машинајас вöчöмыс
содö-дај. Öни кöзан да наң ид-
ралан машинајас совхозјаслы да
öтүвја овмöсјаслы лöд тырмы-
мөн.

РОБОЧÖЛЛАСЛӨН ГÖСНЬЕЧ.

СВЕРДЛОВСК. Метальистјас
сојузлөн областувса комитетыс
шуис октабрса револютсиялы 12
шө тыран лун кежлö ыстыны
Мöскупад ешелон корт да сталь.

сөвса чукöртны сöм Лепсе јорт
нима танк стрöитöм вылö да
дальне-Восточнöй армияса боеч-
јаслы пöдаркијас вылö.

Агитатсия нуöдан робочöј колоннијас.

Новосибирск. ВКП (б)-лөн
Новосибирскса окружком орга-
низујтис агитатсия нуöдан ро-
бочöј колонна (40 морт). Ко-
лоннаас пырöмадö врачјас, аг-
рономјас, јуристјас, ветеринар-
јас, ем кино передвижка, радио

да робочöј том јöзлөн театр.
Колоннаыслөн мог—отсавны
өйтса организацијаслы тырт-
ны наң заготовитан план ок-
табрса прачнык кежлö. Колон-
наыскöд щöщ мунö өйтјасө ре-
монтјас вöчан робочöј бригада.

СССР да Афганістан кост волысöм. Мукöд государствојас кост уж нуöдыс комиссариатеаң.

Афганістансаң Надир-ханөн
Кабулсö бостöм сöрын, октабр
15 лунö, мукöд государствојас
кост уж нуöдан народнöј ко-
миссариатö воис радиограмма—
ыжыд милöста јен отсöгөн-пö
храбрöй афганскöй армия мыр-
фис Кабул Баче-Сакаолюс!

Октабр 17 лунö Кабулсаң
воис содтöд радиограмма. Сени
со мыј жуöртöны: „Октабр 15-лунö
маршал Мохамед Надир-хан
воис столитсад. Афганістан вöс-
на јона төждысöм вöсна да
ыжыд ужјас вöсна сјöс афган-
са натсиональнöй представител-
јас ставөн бөрјисны падишахö.
Мукöд государствојас кост уж
нуöдыс афганістанса министр-
ство правительство нимсаң вист-
талö—мед мјана-тјана правител-
ствојас кост бура волысöм
вöзö сиз-жö мунис, зумыд под
бура волысöмыслы пуктöмөн.“
Октабр 19 лунö народнöй

комиссариат мөдöдис НККд ве-
жыс Караханөн кырымалöм во-
чакыв: „Мукöд государствојас
кост уж нуöдыс комиссариатö
афганістанса министрстволөн
октабр 15 да 17 лунса телеграм-
мајасыс Надир-ханöс пади-
шахо бөрјöм јылыс воисны да та-
јö жуöртöмыс лöд бостöма тöд
вылö. Тјанлыс вöзöмтö вöзö
бура важ моз-жö мјанкөд во-
лысны дапуктыны зумыд подбура
волысöмыслы мукöд государст-
војас кост уж нуöдыс народнöй
комиссариат примитö. СССР-са
правительство нимсаң народнöй
комиссариат висталö: вöзти лöбö-
дöм бур волысöмыс мјан госу-
дарствојас костын колö важ но-
га. СССР көсчö вöзö вылö пас-
кöдны болысöмсö вöзти лөбöд-
чöмјас куца Афганістанлыс не-
зависимостсö јонмöдöм да овмöс-
сö дакультура сө кыпöдöм мо-
гыс.

НАНКИНСА ПРАВИТЕЛЬСТВО ЈÖЗТÖ БÖБÖДÖМЫГ ВЕК-НА ОЗ ДУГДЫ.

Шанхај. Рејтер жуöртö: ре-
гыд нанкинса правительство ле-
жас декларатсия, көни көсчö гжы-
ны ставсö, кычө мунö СССР-
көд сорнытö. Тажö шыöдчөмас-
пö көсчöны индустриальнöй пра-
вительство-пö оз көсчө мирөн лö-
бöдчыны да нанкинса правитель-
стволы-пö Китај-а СССР-а кост
конфликт бырöдлөз лоас Сибир-
са гранча дорö ыжыджык вын

сувтöдны.

Содтöд ТАСС-ван: Некушöм
сорнытöм нанкинса правительст-
вокөд, вöждөр јöзöдöм нотајасыс
да öтүвја декларатсияыс öтар,
өз вöрлы дај јоз мун Нанкинса
правительство СССР-көд сорны-
тöм нуöдöм јывыс ставсöачыс
лöбöдлө, китајса общественност-
сö ылöдлөм могыс.

Коммунистическöй отрядјас венöны правительствоса војскасöс.

Шанхај. Агентство Рејтер
жуöртö: коммунистическöй отряд-
јас, морт 5000, бостисны мед-
ыжыд карсö Појунскöй рајоныс,

Гуандун провинтсияыс да раз-
оружитисны правительстволыс
војскасöс.

Гöрд армия јон, выныс армиялөн ыжыд. Китајса баньитјаслы Гöрд армия вермас петкöдлыны зев тыдалана урокјас асла дружлö вынлун јылыс. (Ворошилöв јорт докладыс).

Кушөмжык талун кежлö Совет Со-
јузлөн дружлö выныс? Көкнө өблөмөн
ме верма шуны—Гöрд армия, гöрд
воздушнöй да морскöй флотјас луныс-
лунö јонмöны да бурмöны. Гöрд арми-
ялөн техника дорсаң выныс кыптö
öтщöщ индустриализацијаскөд. Мјан ар-
мия öни-нин сещöм, кушöм колö сотси-
ализм теңыс пролетариатлы.

Јевропаса да америкаса газетјасын
бөрја кадын кутонны петавны гиждјас.
Гиждјасас нуöдө сорнијас—больше-
викјас-кө ншста 3-4 во оласны да
вермасны олöмө пöртны овмöс кыпö-
дан вит вова плансö, секө маты гöгöр-
са сугедјасыс, көтө мупасталаса им-
пералиетјас отсалöмөн оз-нин вермы-
ны Совет Сојузтö жүгöдны. Асааң ми
верман шуны—сы јылыс колö вöли
мөвпавныс вожык, 1923-24-25 војасö,
кор ми сöмын-на бостчим сотсиализмтö
теңыс. Öни мјансö оз-нын сјöс төж-
дысöд, ми огö полö војна дыраа сөкыд-
јасовд. Ми öни јонсö. Төждысöд мјан-
сö сјöс, мыј војна дырји мјанлы лоас
дугдывты сотсиализм теңöмыс. Сы
вöсна мјанлы ставнымлы колö, мед
өскö буржуазия неуна вичыслас да
лежас мјансö овмöс кыпöдан тајö вит
вова планнымс олöмө пöртны дај
бостчыны олöмө пöртны мөд вит вова
плансö. Историјанд буржуазия вöзын
пуктис .вопрос—лоны налы, алы
не лоны. Ми төдам—ми лоам, öд
ми выль ыжыд вына том класс, ми са-
нын воан олöмсö стрöитöмыс, öни-нин
мјан кын муыслөн квалтöд пайс.
Буржујас мөвлалöны-жө вöзö овны.
Сöмын öталад төртöм кык класслөн
вöзö кежлö овны колтчыны көсчöмыс
чөк вайодас тышö (војнад). Мјанлы,

јерт, колö, медым тышыс лоис сорөн-
жык. Панас-кө тыш, кыскасны-кө мј-
јансö војнад, ми төдам—буржуазиялы
воас пом, ми вермам.

Абу вернөј дај вреднөј код сурö-
лөн вичöдöмыс, бытчөкө ми олам мир-
нөј кадö. Буржуазиякөд мир мјан абу,
мунö дугдывтöг тышкасöм. Тышкасöм-
сö зев бура петкөдлө Асыввыс Китајса
көрттуј вылын пансöм торјыс. Уна
тöлыс чöж-нын сени дугдывтöг мунö
војеннөј тышјас. Ферт, тышкаснысö
завофитны китајса баньитјас öтщöщ
Сибирыс тојыштöм жежыд баньитјас-
көд. Најö дугдывтöг улаасны мјан
гранча вылö. Ми абу вегетарианечјас
либö толстостејас. Быд усебчылöм
вылö ми воча вижам регыдик сöмын
чорыда ковыштöмөн. Мјан газетјас
мыла-кө гижöны сöмын мјан вылö
улаасөмјас. јылыс. Та вöсна унаөн
чајтöны, бытчөкө ми вочасаам мјан
вылö улаасөмјаскөд сöмын Карахан
нотајасөн. Тажö вичöдöмыс вужоаныс
абу правилнö. Жежыдјасөн да китајса
баньитјасөн быд усебчылöм вылö ми
воча кучкам кык чорыда.

Ме верма өскöдны тјансö, выныд
мјан тырмана. Ми вермам зев регы-
дик сродөн китајса баньитјассö щöк-
тыны асоныс вöчöм договорјассö пы-
дө пуктыны. Огө ми сизсö вöчö мир
вöсна сулалöм понда. Мир вöсна төж-
дысөн куца ми дыр терпитам, сöмын
татыс медеа омбла позö шуны, м-пö
дугдывтöг кутам терпитны быдсама
нартычөмсö. Китајса баньитјас да ге-
нералјас-кө оз гөбөрвоны мјанлыс мир
лөбөдöм политикасö, секө ми вермам
петкөдлыны зев тыдалана урокјас
гöрд дружлö вынлун јылыс.

Јан Борисович Гамарнык

**РНИА Политуправленньöса
начальник Бубнов јортöс Нарком-
просö пунктöм вöсна ПУР-ö выль
начальникö пунктисны СССР Рев-
војенсоветыс шленöс Јан Бори-
сович Гамарнык.**

Партколлеktivјассö весалöм мунö јона кыпыда. Уна робочöјјас пырöны партіјад.

Льенинград. Партијнөј кол-
лективјассö весалöм мунö
јона кыпыда. Беспартијнөј ро-
бочöјјас јона вöдöны да сорни-
тöны собраннөјас вылын, сиз-
жö унаөн сөтöны шыöдчөмјас
партијад вöзјысöм куца. „Крас-
ный Треугольник“ заводын 3
лунөн сөтисны 75 шыöдчөм. Ем
коллективнөј шыöдчөмјас 10-
15 мортсаң. Партијад вöзјысыс-
јас пын мукöдыс во 16, дај ун-
жык-нын, ужалöны производство
вылын. Тај-жө јона унаөн сө-
тöны шыöдчөмјас мукöд кол-
лективјассö, көни заводитчис мун-
ны чисткаыс. „Красный Пути-
ловец“—ын сөтисны 275 шыöд-
чөм.

Ордјысöмөн план тыртöма содтöдөн, Льенинград.

Льенинградса
профсојузјас арталöны игојас
сотсиалистическöй ордјысöм нуö-
дöмлы, Сведеньнөјас абу-на
ставыс да быдлаыс, сöмын мыј
ем, сјöс-нын петкөдлө производ-
стволыс кыптöмсö да ленин-
градса робочöјјаслыс өлөмөн
тажö ужас бостчөмсö. „Красная
Заря“ заводлөн којмөд квартал
вылаС производственнөј задан-
ныс вöли 2 мильон 615 сурс
шајт дон, а вöчöма 2 мильон
796 сурс шајт дон, либö 110%.
„Русский дивель“—ын програм-
маыс тај-жө кварталас тыртö-
ма 126 процөнт мында. „Кра-
сная Заря“ заводын којмөд
кварталас ужыслөн произво-
дительностыс мөд квартал ди-
нас пошти 9 проц. вылын. Сөд-
га брак артмөн öни төдчы мөн
чинны кугис.

Землеустройство ужыс кулакјаслыс кы кмында.

Мöскупа. НКЗ Кубјак јорт
СНК вöзын сувтöдис вопрос—
землеустройство нуöдöмыс ку-
лак овмöсјасыс бостны кыкмын-
да растсенка сертыс, озыра
олаысжыс өтöлөн жынјөн мын-
да. Торјөдавны овмöсјассö груп-
пајас вылö колö сельсоветјаслы,
а сельсоветын вöдлавтөз вöждөр
группајассö лөбөдалö мода-мөд-
лы отсасан комитет.

Кыскыны массаёс колдоговор прөверитан уждо.

Колан вога колдоговор оло-мө пөртөм прөверитөм могыс өнө предпрятвојас вылын бөр-јөнө бригадајас. Тајө бригадајас ужалөм сајын выл колдоговор-нөј кампаньнөб робочөј масса-дөн кутчөбмыс.

Бригада бөрјөб тсехса об-шөј собраннө бригадалы. Сөтө на-каз мыј сылы керныс. Кол-лективнөј договор—администрат-сјајлөн да робочјаслөн өтө-мөбдысы көсјөбөм сөтөм. Мед-воц бригадалы колө прөверитны, мыј вөчөмаде администратсја, завком да робочјас предпр-ятвөбдысы вога производствен-нөј плансө тыртөм могыс. Ку-щөма кыптөма ужыслөн про-изводителногыс, унаө чинөма себестоимөгыс продукцијас-лөн, кущөм уж вылас өтсөтп-ланыс, мыј вөчөма ратсiona-лизатсја ужас нуөдөм могыс—вот мыј вылө медјона колө в-өдөнө бригадалы.

Өнөја кадө, сотсалистичекөј реконструктсја нуөдигөн, завод-са организатсјајас ужсө бур-мөдөнө аскритикаөн да сотсали-стичекөј ордјөбөмөн. Өнө унаылан робочјас полөны-на критикунты асыныс админист-ратсјајас либө заводса комитет-јассө. Колө вөдөдлыны, кущөма кыскөны заводса организатсја-јас робочөј массаёс производ-ство куца сорнијас, воывлөнөы оз робочјас производственнөј совещаннөјас вылө, сөтөнө оз робочөј корөмјас да јуалөм вы-лө воча индөдјас—со мыј колө бура прөверитны бригадајаслы. Бригадајаслы колө төдмааны, ку-щөма вөскөдлөнө завкомјас сот-салистичекөј ордјөбөмөн, ку-жөмаде абу најө кыскыны орд-јөбөмас робочөј массаёс. Торја јона колө вөдөдлыны ужалан нормајас вылө да ужыс мын-тысан растсенкајас вылө. Бри-гадајаслы колө вөдөдлыны; прө-веритөнө оз робочөјас ужсө тарифно-нормировочнөј бјуројас-ылыс. Колө вөдөдлыны, оз-ө

өтөка ужалыөјас ас вөснаыс төж-дыөбөм вөсна, злыны ужалан нормајассө чинтыны. Ташөм торјассө-кө кажаласы, колө пуктыны сорнө обшөј собраннө-јас вылө, медым өкөц бөрөдөнө капиталистлы ужалөм дыреа про-изводство вылө вөдөдмөсө да ве-лөдөнө вөдөнө коммунистичес-көја.

Бара-жө ыжыд мог бригада-јаслөн—петкөдөнө јөз өнө воцө хожајствөникјаслыс бјурократ-ногөн вөдөдмөсө робочөј нуж-дајас вылө. Правильнө абу вөцө-маде робочөјаслыс ужалан условјассө да оломсө бурмөдөм вылө сөтөм өбм, кыңи вөдөд администратсја робочөј шы-сөмјас вылө, вермаөсө оз завком бјурократногөн ужалыс адми-нистратсјајакөд—тајө ставсө бура колө төдмааны бригадајаслы.

Бригадајаслы колө прөверит-ны, мыј вөчөма администратсја-ыс да заводса организатсјајас-ыс робочөјас обшөј собран-нөјас вылын вөчөм шуөмјас сер-ти, да өтөнө өшөдөн газетјасса гижөдјас сөрти, абу-ө налөн шу-өмјасыс да гижөдјасыс вөдө-лытөг колөмаөб.

Ужыс производствөностөб кыптөдөм вөсна вермаөсөгөн ад-министратсјајалы оз ков вунөдөнө робочөјассө. Сөщөм админист-раторөс, кодө вөдөд гоз-мөдө шөйт, к о л ө м ы ж д ы н ы п ар-тја тујвчыс кежөмыс; сөңи-жө мыжа лөбө сөңи оз-кө вермаө себестоимөгсө чинөм да ужыс производствөностөб кыптөдөм вөсна.

Колдоговор прөверитөм куца ужыс бригадајаслөн мунас бур-жыка сөкө, кор тајө ужас лөбө кыскөма став робочөј массаёс, кор бригадајас кужасын индынө робочөјаслы партјаөд да про-летариатөн өнөја кад кежлө пуктөм ыжыд могјасыс вылө производство кыптөдөм куца.

И. Нурнөберг.

Комилес тырөма бјурократизмөн, оз көсјы кывзыны робочөјаслыс шуөм.

Вөрлезан ужжө лөвөдчөм мед мунис буржыка, август төлыгөн вөли нуөдөма бөд вөр-промхозын производственнөј со-вещаннөјас. Совещаннөјас-лөн вөлисны зөв бур шуөмјас. Сөмын вөрлецыөјаслыс шуөм-јассө Комилес, кооперативнөј да мукөд көзајствөннөј организа-тсјајас оломө өз пөртны.

Бостам көч вөр керкајас вөчөм; өд бөд производственнөј совещаннөш шуис стрөитны сөв-төбр 1-д лун кежлө, да важјас-сө зөңтыны, медым вөрө ужав-ны кајиг кежлө вөли патера ужалыөјаслы. А сөңтөбр 1-д лун кежлө вөчисны вөркеркајассө жыныс ещөжык колөм сөрти. Оланыныс-кө абу, вөрлецыөс оз вермы кајны вөрө ужавны. Кооперативнөј организатсјајас-лы шуөма вөли лөвөдөнө гырыс сөланкајасын ларокјас, а мыјда сбылысө лөвөдөма? Октабр 1-д лун кежлө сөмын-на кык-кујим ларок. Сыыс-нын өмөл наң да прөдуктајас вөрө катөдөмла. **Наң да прөдукта абутөмла—Шөјнатын уж вылыс петисны 23 морт („Југыд туј“ № 203).** Тајө петкөдлө лок уж Комилес снабженнө јукөдлыс, да снаб-женнө куца кооперативјассаң договор оломө пөртөм.

Өтувја колдоговорынөм 8-д пункт. Сөни гижөма: „сөланка-јасын, көн ужалыс 50 мортыс абу еща, Комилес көсјөсө сөтны вөр конторајасын места (ком-ната) гөрд пелөс улө“. Тајө пунктсө оломө некөнө абу пөрт-төма, а мыј көсјөнө вөчны.

Ми јуалам Комилеслыс, кор сөңи производственнөј совещан-нөлыс шуөмјассө кутас оломө пөртны. Кор сөңи гөгөрвоас асыс бјурократизмсө?

Вөрлецыөс.

Бура вөрлецыөмлы отсөвөм куца конкурс.

Вөрлецыөм уж бөрдө кутчөбөм —мог бөд вежөра комө мортлөн, а торја-нын сөлөн, кодлы колө нуөдөнө воцө ас бөреаыс масса-сө. Ущөтел-јаслы, избачјаслы да војтырөс велөдан сојузса бөд шленлы колө чорыда кутчөны нуөдөнө оломө өвмөс кыптөдан 5 вога план.

Ми, комө војтыр, отсавны вер-мам мед јона вөрлезан уж бер-дын, вөралецыөс отсөвөмөн да став ужсө нуөдөнө вөр бердын да вөр гөгөрыс. Ми өмөла-на кутчөсам тајө уж бердас. Мукөд рајонјасын мијан шленјас тајө уж бердас өз-на заводитлыны кутчөны.

Мед мијан сојузлөн ужыс му-нас буржыка, Облпрос лөвөдө конкурс. Конкурс вылө сөтө өбм 520 шөйт. Конкурснө уча-ствуйтыөјаслы лөвөдөма премја-јас: I—премја—200 шөйт, II—150 шөйт, III—100 шөйт, IV—50 шөйт, V—20 шөйт.

Конкурс воцө пуктөма мог-јас: 1) бура нуөдөнө кампаньнө вөр динө ужалыөјассө медалөм да вөрө воцө петөм куца, 2) ор-ганизуйтны артельяс (батрачкө-ыс да гөла олыс кост), 3) лө-вөдөнө өтувја сөјөм, 4) нуөдөнө кампаньнө вөчөкө праңникјас бы-рөдөм куца, 5) разөдөнө коца-јева-лесорубјас кост политиче-скөј договор, 6) нуөдөнө југдөд-чан уж вөр керкајасын, 7) ну-өдөнө тајө ужсө сотсалистиче-скөј ордјөбөмөн, 8) нуөдөнө кер-кылөдан кампаньнө.

Облпрос конкурслыс резуль-татјассө кутас артааны апрөл 15 лунјассө.

Конкурснө участвуйтөнө кың МК-јас, сөң-жө өтөка шленјас. Кодө заводитас конкурссө нуөд-ны, колө Облпрослы бөд 2 ве-жөн мыет сөтны сөвөкө, мыј вөчөма воцын индөм могјас сөр-тыс.

Вөдөдөјас! чорыдчыка кут-чөбө вөрлезан уж бөрдө да кон-курсас.

Токмаков.

Көрт руда Комө областын.

Комө областын металлурги-чексөј промышленност чужис 175 во сајын. 1854 воын вөли стрөитөма Кажымса завод. Сөңи өнө тупкөма мыјкө дыра кежлө да ужыс сөни оз мун. Сөңи за-вод вөстөмөаныс вөли заводит-төма рудајас перјыны, чугу-көтны да көрт вөчны. Мијан металлургичексөј заводјас — Нувчөмса, Кажымса да Нувч-пасса заводјас асланыс немөн унаыс кыптавлисны да бөрөб-р-мывлисны. Кыс-көи ветлөгөн му-көд дырјыс заводјасыс пөбла-г-лывлисны уна во кежлө, бөр-ловчылысны да бара куслисны. Ташөмторјасыс лөвлөвлисны бур-тујјас абутөмла, лөка ужсө ну-өдөм понда да мукөдторјас понда. Заводјас өз вер-мыны бөдмыны, өмөла вөли төдмалөма, уна-ө Комө област-ын сьрјөнс (рудаыс) да обору-дованнөбөс заводјаслөн өмөл вөли-да.

Економическөј услөвјөјас крајын вежөбөмөн, кор лоас көрт туј да унжык ковны кутас көр-тыс промышленност кыпалөм понда, сөкө важ заводјассө зөң-төм (реконструктируйтөм) да выл заводјас пуктөм лөбө јона ко-лана ногөн. Медвојдөр, сөрт, ковмас бура төдмааны уна-ө ем да кущөм качества руда-ыс заводјасыс сувтлытөг ужа-внысө. Өнөң та вылө өмөла-на вөли вөдөдлөма, сөмын тавө пер-вој-на му пыщкөс озырлун кор-сан партјаөд Ставсојузса Гео-логическөј Комитетзаң вөли ну-өдөма уж руда запасјас төдма-лөм куца.

Комө областын металлурги-чексөј заводјасыс Сыктыв ју пөлөн. Рудајассө перјөнө рази-пелө уна местаыс. Сыктыв вожа-са рудајасыс кыңи нөшта өмөс көрт рудајасыс Ежва вожын кыт сөрдө орјавлөмөн Гамсаң да Межбөгө. Емөс-жө-пө көрт ру-даа местајас Печора ју гөгөр, сөмын абу-на сөтө төдмалө-ма-а.

Му пыщса озырлун төдма-лөм куца тавө кежлө пуктөма вөли могөн:

а) му пыщкөс төдмалөм да көрт руда местајас корөм Нув-чөм завод рајоныс;

б) му пыщкөс төдмалөм да көрт руда местајас корөм Еж-ва ју пөлөн, Гам-Жешарт өкт-јас дорыс;

в) огнеупорнөј сөј да фор-мовочнөј лыа корөм.

Тајө ужјассө нуөдөнө Комө областө јул төлыс помаөсгөн воөм бөрын партјаөс јукөм кујим пелө: кык отрадыс разве-дочнөј да өтө топографическөј отрад. Өтө отрадыс мунис Еж-ва вожө, Гам өкт рајонө, а мөдыс—Нувчөм завод рајонө, вөрас.

Отрадјас кыкнан рајонас вөд-лөлисны рудајассө Пермскөј оса-докјас пөвсыс. Руда пластјас-ыс вөсньөдөс—0,05 метреаң 0,4 метрөң. сөмын шөчөника сурлө-ны кыжык пластјас, мылкјас, Рудајасыс бурөс сөјөн — најөс сывдыны оз ков јонаыжыд жар-да (легкоплавкие). Руда пласт-јасыс куца кысөбөнө, сөмын абу өтө помза, кујлөнө дјасөд мө-да-мөдөс мукөдлаас ылынөс. Тајө, сөрт, абу бур, ылыс лөбө вөажавнысө-да. Нөшта суравлис-ны томжык, вөлжык артөм рудајас, сөмын партјаөс сө-јөс өз кутчөны төдмаанысө (изучитнысө).

Сыктыв вожыс тавө вөли тө-дмалөма да вөдлалөма сөщөм местајас: 1) Начерскөј, 2) Лоп-ју шор бок, 3) савпом, 4) Ка-ран шор бок, 5) Јаг ју бок, 6) Јуө Калыб, 7) Гөрд шор 8) Ка-лөчөм Јарск.

Сыыс кыңи вөли Сыктыв вожыс вөдлалөма огнеупорнөј сөј Корова грезд улыс да фор-мовочнөј лыа Куц-јол куца да Карпорт өкт улыс.

Ежва куца вөдлалөма (об-сөледуйтөма) Гамсаң Иртадө да төдмалөма бурөвөј сквајина-сөн Јагшор да Ыбөсашор кос-тыс местајас кык квадратнөј километр пагта. Сөң-жө вөдла-лөма (обсөледуйтөма) огнеупор-нөј сөј Јертөм ју пөлөн (уөбө Ежвад) 9 клм. выльтөжык Ја-ренскөаң.

Став материалсө кутасын вө-длавын Ленинградын.

Рудајас разведкаөн та выјө колтыны оз-на поң. Мед өскө верим стрөитны выл заводјас, колө воцө буржыка төдмааны (изучитны) көрт рудајас да му пыщкөсса мукөд озырлунсө ми-јан крајыс.

Кулакјассө лок ужыс лылөны.

Казан. Гуинскын главсудлөн выезднөј сөвөјасыс шуис лыл-яны кулакөс, кодө вөис өктса активистөс, Сатулинөс. Сөсөа шу-исны, лылөны мөд кулакөс, террорист Отцовөс. Тајө кулак јурнуөдөмөн вөлисны кымынкө гөль крөстөнинөс, сөтавлисны на-лыс керкајассө, ускөдчывлисны унаыс сөветын ужалыөјас вылө да гөл војтыр вылө.

Новосибирск. Шашина өктын, Милитинскөј округын, помаөс суд 10 кулак вылын. Најө нөйт-лисны наң заготовитан комис-сја-са шленөс, кутлисны вөны из-бачөс да нуөдөсны наң загото-витөмлы паныда агитатсја. Суд шуис кыкөс лылөны.

вөчөмөн.

Вөдөдан уж нуөдөмын өмөс-нын вөсковјас. Тавө школајасын вөдөдчө-нын 25 прөцент став нывкајас пөвсыс. Најө-өд лөб-ны медвоцөда ужалыөјас ненетс нывбабајас пөвсын уж нуөдөм куца, на вылө колө чорыдчыка вөдөдлыны. Пав. Гемериков.

Јаранка нывбабајас пөвсын уж нуөдөм јылыс.

Став немса олом сөртис-нын пукөма да мунө—ненетс (јаран) нывбабајас нинөм тујө (оз пуктысөны, ненетс вөчө бабанас, мыј сылы колө).

Сөвет власт вужасөма ас сорниа поснө јөзјас пөвсын, өмөс-нын ыжыд вөсковјас кул-тура боксаыс ас сорниа поснө јөзјас пыщкын.

Сөмын ненетсјаслөн ныв-бабајассө оз пуктыны морт пыдөи. Ненетс-кө мунө скөд вылө, щөң бөстө өбөрыс гөтыр-сө, сөмын оз лөң сөјөс скөд вылас, ненетсјас ног нывбаба-јаслы скөд вылын сорнитны да пукавны оз поң.

Мијан өктјасын ташөм ногөн нывбабајас вылө вөдөдөмыс бөрө-нын, сөмын тундраын мөд ногөн-на.

Тани нинөм гижны ненетс нывбабајас олом јылыс, сөмын колө вөставны, нывбабајас өнөң-на кывзөны шаманјассө, полө-ны наыс, өскөны бөдөсаматор-јаслы.

Өнөң-на ненетс мужикјас олоны уна бабајаскөд, бөстөны калым, вузавлөны, нөбөнө не-вестөјассө да с. в., ставыс тајө вөсталө, кущөм пемыд-на оломөс ненетс нывбабајаслөн. Сы вөсна Војвывса Шөр комитет лөвөдөс торја комисөја ужсө да оласногсө војвывса нывбабајас-лыс бурмөдөм куца. Ташөм ко-мисөја лөвөдөма Комө област-ува Војвыв комитет бердын.

Војвывса нывбабајаслыс уж-

Положеньнө.

(Пом.)

төмыс да мукөд ногөн ужсө бур-мөдөмыс, артельјаслы сөтсө пре-мја, комилесса да вөсму да вөр бердын ужалыөјас сојузлөн лө-вөдөм 1929-30 во вылө прем-јајас јылыс положеньнө сөрти.

16. Став ужсө өтувјөн нуө-дыс артельјассө өдөдөм да ош-көм куца, лөбны-кө налөн 14 статтөын индөм төдчанаторјас ужсө бура нуөдөм куца, Коми-лес сөтө, көсјасын-кө најө өтув-јөн сөјны, бөд 30 морт вылө торја пувөсө, асла щөт вылө бөд 5 морт вөдөс сүдөдө газөт.

17. Артельјас зөңнас, сөң-жө артельса бөд шлен торјөн, ку-төны кыв Комилес воцын вөчөм убьткөыс, 1929 вога, мај 12-өд лунга закон сөрти да колдого-вор сөрти.

Кырымалисны: Комилес правленьнө, мөд-мөдөлы отсөсан комитетјас, Об-ластувса комитет, Вөсму да вөр бердын ужалыөјаслөн сојуз.

